

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben, távolhoz hordva:
Hétfő-évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy hónapra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő:
SIMON ISTVÁN.

Lapkiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 412. szám.

Előfizetési ár vidékre, postán kelve:
Hétfő-évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50.- kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy hónapra . . . 1.50.- kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

A fizetés mártirjai.

Debrecen, december 27.

Nem is olyan régen volt, mikor még a kiszabott fizetésű s a nyugdíjra jogosult lateiner-pálya érdemes vágy tárgyát jelentette a kisebb igényű ember szemében. Afelé törtéteit boldog, boldogtalan; élelmességre nem nevelt, gyámoltalan középosztályunk egy bizonyos idő után elérhető és minden ellenérték nélkül élvezhető nyugdíj varázsától elvakultan egy életre önként vállalt szegénység igájába hajította fejét. A biztos fizetés és a nyugdíj megadta azt a létminimumot, mely felmentette élvezőjét a ma és a közeljövő gondjai alól; de nem vette számításba, hogy lekötötte érte egyéni szabadságát és kerékbe törte feltörekvő ambícióját, a melyet csak a szabad verseny tud kifejteni és táplálni.

Az intelligens magyar társadalom szinte nyugdíj-mániába esett. Erről álmódott mindenki, aki középsorsban szepet tudott álmodni. Az előrelátó apa iskolát járt fiát csak hivatalnoknak szerette látni, mert az biztos kenyér, meg urnak való foglalkozás, mert kevés fejtöréssel s ha van magához való esze, nem jár megérőtető munkával. Így lett lassanként Magyarország a nyugdíjjogosultak és nyugdíjspiránsok országa.

De az utolsó évtizedek nagy szociális fordulmai tetemesen megváltoztatták életviszonyainkat, ami még nem régen relative elég volt a középsorsu ember életszükségleteire és szerényebb kedvteléseire, hova-tovább abszolút elégtelen lett a megélhetésre. Jöttek a fizetésemelések államizna-fillérei, amelyek természetesen jól ismert okokból nem tarthatnak lépést a növekvő

drágasággal és a megsokasodott igényekkel és felütötte fejét a hivatal-nélkülözés, a keserű lemondás, aza nyagi züllés és nem egyszer az erkölcsi elaljasodás. Szomorú kálvária; de Liz-ton idáig vezet; ha nem segítenek azok, kiknek módjában és hatalmában áll.

De hisz mindenki érzi a természetellenesen felcsigázott drágaság nyomasztó terhét, mondja a birtokos és munkásosztály egyaránt. A termelő, iparos, kereskedő és munkásrend jórészt odébb hárítja magáról az áremelkedést, mert drágábban adja el, a mi neki többbe kerül és napról-napra emelkedik a munkabér is. De a kiszabott fizetés nem nyújtható meg a drágulás arányában, tehát nem marad más hátra, mint az igények és szükségletek megszorítása minden téren.

Tessék lemondani az élet minden fűszeréről, mondja a jóllakott nyárszolgálat lenéző gőggel, vagy vállveregető jóindulattal szűkösen még egy ideig el lehet tengődni abból a biztos, de kevés fizetésből. Ez a megoldás legkönnyebb módja és az adózó polgárok is sajgó részvétellel, de bizonyos lelki megkönnyebbüléssel megnyugszanak benne.

Ha nem volna közérdek is egy társadalmi osztály sorsa, pár sajnálkozó szóval és magasabb államéredekre való hivatkozással — tessék a monarchia nagyhatalmi sulja valahogy el lehetne intézni a koplaló egyedek existenciáját. De ennek az igénytelen irásnak az lesz a feladata, hogy emlékeztetse idézze, pár szóval, hogy a magyar lateiner középosztály létkérdése többé-kevésbé a magyar kultúra kérdése. Annak nélkülözése ezt sorvasztja el.

Ez az osztály hordta össze azt az anyagi értékkel meg nem mérhető szellemi tőkét, amely a sekélyes magyar kulturát nyugati színvonalra

emelte. Kevés kivétellel a lateiner osztály szolgáltatja a magyar írók és tudósok nagy gárdáját, mint aki műveltségénél fogva első sorban volt hivatott fenntartani, továbbadni és fejleszteni a tudomány és művészet nemzeti kincseit. Maga volt a termelő és a fogyasztó közönség első sorban a kultúra alkotásaiban.

Megélhetett volna-e a multban, vagy megélhetne-e még ma is a szegényes fizetésű hivatalnok-lateiner nélkül az irodalom, vagy színház? A társadalmi jótékonyaság terén és megannyi kulturintézmény megalkotásában nem ez az osztály járt-e elől megértő intelligenciájával és önmagától megvont filléréivel, hogy segítsen a magánál szerencsétlenebbekben és gyámoltalanabbakon, akiknek panasz a maguk zsirjába fulló nyárszolgálatnál siket fülekre talált?

Az ipar és kereskedelem kulturtermékeinek ezen osztály finomultabb igénye teremtett forgalmat; nemcsak szükségésre, hanem a szépre is, mindig jutott egy pár fillérje.

Aztán csodla-e, ha már megértene tudta a szepet és jót, lassankint meg is kívánta. Kulturigények otktek; de anyagi eszközei korlátokat szabtak neki. Lassankint be kellett látnia, hogy társadalmi csak igényeket támasztva szemben, de megfelelő módot azok kielégítésére nem ad. Sőt legtöbb humanus intézmény erre az osztályra támaszkodva létesült, amely szinte követelősen elvárja áldozatkészségét, mert köztudattá vált, hogy az intelligencia s nem a vagygon kötelez a közérdekű adakozásra, még ha nincs is miből.

A növekvő drágaság nyomasztó terhei azonban kérielhetetlenek s mivel élni kell, még ha szűkösen is: nem marad más hátra, mint lemondani a kultur- és társadalmi szükségletek jórészeről, vagy ha nincs elég ereje és erkölcsi

BÍRÓ URUNK UTAZÁSA A FŐVÁROSBA.

Írta: **Demkó István.**

— Hát biz úgy van az, mán csak nem hagyjuk magunkat azoktól a semmiháziaktól, — mondá haragosan a tisztas, öreg bíró urunk János gazdának, a község háza udvarán. Épp a a tekéntetes ur (a jegyző) is mondia, hogy ha mán másképpen az ügyet elintézni nem tudják la, hát osztég fölme gyünk abba a nagy városba Pestre, de nem «lesre» és hát elmondanánk, hogy miért is gyöttünk fel. Ugy állt ugyanis a dolog, hogy a megye tekéntetes jegyző, a falu pennái és a bíró urak egy peres ügyben fölmentek Budára, akarom mondani Pestre. A szécsiek már régen kardoskodnak azon, ugymond Bálint bátyánk, hogy náluk maradjon a járásbíróság, de mán mi még nem is akarjuk, hogy mindig olyan messzire járjunk, ha valami peres ügyünk van. Elindultunk tehát ama hires, nevezetes városba, hol megmondják az igazságot, hogy nekünk van-e igazunk, vagy a szécsieknek-e? Az Erzsök annyjuk ráttottába sült tyukot csinált, hogy meg ne éhezünk ugymond a nagy utban. Mert hiszen nagyon messzementek, ugy-e, lelkem — mondá Erzsö neni — a tekéntetes urral? Elkészítették mindenemet, a fényes csizmám ragyogott mint a tükör, mert mondán unokámnak a kis Mariskának, hogyha nem lesz olyan fényes, «egyszóval» (ez jelleg-

zetes szavajárása bíró urunknak), hogy magát is meglássa benne, nem kap Pestről csörgős babát. A nadrágom is tiszta volt, no meg a lábim és nyakravalóm se kerülte ki egy kicsit az Erzsök asszony tujisztogató kezét. Végül a meleg téli lábim is előkerült valahonnan a padlásról, hiszen a tekéntetes ur is mondá, hogy nagy csikorgó hideg van azon a Pesten, noha éppen augusztusban voltunk, akkor csépettem la a buzámat, mikor mondát, hogyt messze meggyünk a tekéntetes urral. De mondok, egyszóval mégis elviszem a téli lábimat, ha csakugyan olyan hideg lesz azon a Pesten, hogy meg is lehet ottég hagyni. Már a tekéntetes ur is nálunk volt, de még nem készülttem el magamval, soká kellett a csizmámba a szalmát rakni, mert nem akartam megfázni. Felöltöttem végül, pedig még a fekete nyakravalómat is nem a legjobban igazítottam el a nagy sietségben, féltem, hogy megfázik a torkom is. Láttam ugyan, hogy a tekéntetes ur még nem vette fel a téli lábiját, de mondok majd eszetekbe jut «egyszóval», ha csakugyan hideg lesz.

Még az uton a szekeren — mert azon mentünk az állomásig, mán csak ilyen nagy uton nem fogunk gyalog kutyagolni, mondám én — kezdtem izzadni, égett becses talpam alatt a talaj, illetve a csizmám talpa, no de mondok «egyszóval» im hideg lesz. Mikor mán odaértünk az állomásra, hol a jegyet is adják, meg-

szólit egy kandoktor, hogy «hé, bácsi, nem fázik abba a lábiba?» Nem tudta, hogy én falusi bíró vagyok. Nem is tudtam, hogy miért kérdezi, de én mondtam neki, hogy im hideg lesz azon a Pesten.

Amikor füttyült a vonat, valaki kiáltotta és rázta a csengőt, olyat mint az én Riska tehénnyemnek a nyakán van, hogy «Bámos György, Füzes Andor, Hatvan Pest felé tessék beszállani» rögvést kaptam magam «egyszóval» hogy felülök a gőzösre. Mikor beültem egy kupéba, bős szék volt benne, egy pápaszemes ur rám kiabál, hogy hát maga mit keres itt? Hát mondok «egyszóval» Pestre meggyünk la, mert a szécsiek... de mán akkor a tekéntetes ur is utánam jött, aki megismerte azt az urat és megmondta neki la, hogy én falusi bíró vagyok. Akkor mán nem haragudott rám, hanem megkezet is szoritottunk la és motyogott valamit magában és egy cibart is adott a kezembe. Sok mindentről beszélgettünk a gőzösn. De soká lesz az a Pest mondám én, mán türelmetlenkedni kezdtem, mer nagyon melegem van, szerettem volna, ha mán hideg lett volna, de azt mondta a pápaszemes ur, hogy hisz még el se indultunk.

Mán nagyon égette a talpamat a pokol melege, hát mán mit csináltam vóna, kigomboltam a lábimat meg az ingemet is, csak a sipkámat nem tettem le, levettem a csizmámat is, mondok egyszóval még sem lesz olyan meleg. A

Megérkeztek az Újévi ajándékok!
Tulhammer Hermine előnyomda és kézimunka üzletébe Szent-Anna-u. 1. sz.

bátorsága hozzá, belemerülni az adóságok hullámaiba. Mennyi keserűség és minő viharok kísérik ezeket az apró lemondásokat, csak az tudja megérteni, aki látta vagy végigélte egy intelligens lélek önmegalázó vergődéseit a szükség bilincsei között. Éhezni talán könnyebb, — mint lemondani a lélek nemesebb táplálékairól és fűszeréről.

Ezért annyi a meghasonlott ember a hivatalnok-osztályban; — ennek aztán nemcsak az egyén, hanem a közélet és a társadalom vallja kárát.

Kevés köszönet van az olyan hivatalos vagy tanító-munkában, melyet gondokba merült, testben és lélekben fásult elme végez. Ezért tartjuk közérdeknek mindazon törekvéseket, a melyek általában a fizetéses osztály sorsát vannak hivatva javítani; mert az ő kezükben van az államgépezet sorsa és a magyar kultúra jövője.

A helyzet.

Nagy harcok előtt állunk.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Még alig kezdődött meg a karácsonyi szünet, mely megnyugvást és pihenőt ígért a politika agyonzaklatott idejeinek, már újabb harcok szelétől lesz a levegő érdes. Félhivatalos közlés nyomán közrekerült az a terv, melylyel a hadvezetőség a jövő évi hadügyi költség-előirányzatot emelni akarja s egyenesen hajmeresztő az a vakmerőség, mely ilyen terhekkel akarja az országot megszarolni. Hiteles számokban kitudódott, mit jelentene a véderőreform megvalósítása: egyszerre hetven-nyolcvan milliót, sá zontul évente hatvan millió koronát. De ha a véderőjavaslat nem is válik törvénygyé, már a jövő évben tizenöt-huszmillió koronával nagyobb lesz a katonai budget, mint tavaly.

Es van olyan józan látásától megfosztott ember, aki azt hiszi, hogy ezek a kívánságok teljesülésbe mehetnek? Az ellenzék tisztában van azzal, hogy nemcsak saját existenciájának de az ország jövőjének tartozik azzal, hogy a

pápaszemes ur, meg a tekéntetes ur is csak néztek rám és csak nevettek, és nevettek. Én már azt tudtam, hogy sohasem érünk arra az átkozott Pestre. Kezdtém haragudni, hogy becsapott a tekéntetes ur; mikor kinéztek az ablakon, hát látom a sok gőzösöket, a sok szekereket, meg a nagy házakat, olyan magasak is voltak, mint a mi templomunk tornya is la. Mondok hogy fogunk mi eltévedni ebbe a nagy városba. Mikor lekeltünk volna a gőzsről, a lajbmát begomboltam, a csizmámat meg a karomra vettem. Mikor lekeltünk, egyszer csak egy csengős masinára ültünk fel és az szaladt gyorsan velünk. Végre egy nagy ház elé értünk, ott leugrottunk a csengős masináról.

Azt mondta a tekéntetes ur, hogy ez az országház. Én azt gondoltam, hogy ebbe az egész ország elfér. Olyan magas volt, hogy nem is láttam a tetejét. Oda bementünk, ott kerestük azt az embert, akít követnek választottunk la.

Meg is találuk, éppen az ajtóba találkoztunk vele. Mán nem is akart megismereni, pevgig mikor a választás volt, még kezét is fogott velem. Ittunk akkor szazegyig vele. Oszf elmon-tuk neki, mért gyöttünk. Hát csak a fejét csó-válta, pevgig akkor sokat mondta, hogy mind-ent megiesz, amit kérünk. Végre megtért.

Megyünk az utcán, egyszer csak egy nagy boltba mentünk, olyan volt ez, hogy csak «cibart» árultak benne. Mondok mán én is veszek egy «cibart», de olyan drága volt, hogy nem akartam kifizetni la. Mondom annak a kisasz-szongynak vagy nagyságának, hogy ilyen cibart nálunk a faluba öt krajcárért lehet venni. Hiába

véderőreform megvalósítását minden erejével megakadályozza.

Inkább évekig tartó harc, mint ez a biztos tönkrejutás!

Az ellenzékre történelmi jelentőségű feladat teljesítése vár. Bizunk abban, hogy azt becsülettel vállalni is fogja.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök ma Bécsbe utazik, ahol csütörtökön kezdődik meg a delegáció munkája. Aehrenthal külügyminiszter vagy a magyar delegáció négyes albizottságában, vagy az osztrák delegáció költségvetési albizottságában rövid expozét mond a külügyi helyzetről. A delegációk ulései alatt közös miniszteri értekezlet lesz, melyen természetesen a véderőreform dolgát fogják tisztázni.

Khuen itt is, a király előtt is, ahol szintén megjelenik kihallgatáson, bizonyára ki fogja fejteni hogy neki meg van a reménye arra, — hogy a parlament megszavazza a véderőreformot. Pedig ő éppen olyan világosan látja, mint az országban bárki is, hogy a most induló kampány csak a javaslatok és a kormány bukására vezethet. De ezt tényleg neki nem érdeke hirdetni.

Kósa hírek gróf Aehrenthal bukásáról.

Egyes lapok s élükön a Reichspost ma ismét azt hieszeleik, hogy gróf Aehrenthal napjai meg vannak számlálva. A külügyminiszter teljesen elrontotta a dolgát Vilmos császárral s nem igaz, így ir a Reichspost, hogy mikor hőtzenorfi Conrad vezérkari főnök visszavonult, a német császár Ferencz József királyhoz és Ferencz Ferdinánd trónörököséhez intézett sajátkezű leveleiben a legnagyobb elismerés hangján emlékezett meg gróf Aehrenthal külügyi politikájának irányáról. Eppen ellenkezőleg áll a dolog. A német császár fel van háborodva gróf Aehrenthalnak a marokkói válságban követett magatartása miatt. A Reichspost már az utódokat találgatja. Elsősorban Fürstenberg Károly Emil jelenlegi drezdai követ jöhet szóba, de sok remény van Schönburg-Hartenstein hercegnek is, aki most Bukarestben követ.

alkudoztam vele «egyszóval» nem akarta öt krajcárért adni a cibart. Így la cibarból nem piáztam.

A tekéntetes ur meg a pápaszemes ur nem drágálták a «cibart», csak kifizették az árát. De én mondok nem adok annyit érte la. Inkább nem szivok cibart. De itt már János gazda türelmetlenkedni kezdett. Várjon még egy kicsit, János koma, — mondá a bíró — hisz mán csak elmondom, hogy s mint gyöttünk haza. Hiába vártam osztég Pesten a nagy hideget, a telet, a bőröm mán im megaszalódott a prémes lajbm alatt, de nem mertem ott a sok népek előtt levetni. A csizmám ugyan a karomon hoztam, mer mán azt nem bírtam kiállani, olyan meleg volt. Legalább a jó Istenke megharagudott volna la, hogy egy kis felhőt hozott volna hamarjában, mer mán «egyszóval» a fejem is fött a sipka alatt. Mán alig vártam, hogy elindulhassunk haza a faluba. Nem szeretem én mondok «egyszóval» ezt a nagy várost, de nem jött a tekéntetes ur. Még egy kis lére is bementünk la, a torkunkat öblögetni, valami kávéházba. Csodálkoztam én azon, hogy hát itt kávét mérnek, nem pályinkát. Végre nehezen elindultunk az állomásra. A pápaszemes ur mán nem jött velünk haza. Az uton sem szölt a tekéntetes ur hozzám, de én se beszéltem hozzá. Megharagudtam a tekéntetes urra, mért csapott engem la. Mindjárt elhatároztam magamban, hogy lemondok a bíróságról. Szerencsére az időm is kitélt és én megváltam «egyszóval» lemondtam a bíróságról. Hanem a szécsiek továbbra is megtartották maguknak a járásbírósgát.

Közgyűlés előtt.

Választások a városnál.

A függetlenségi párt jelöltjei.

Mindentk félnek a maga igazsága volt a buzgón a várost. Azt hisszük felesleges olyan embernek az érdemeit bővebben méltatni, aki már ilyen hosszú idő alatt eléggé bebizonyította azt, hogy egyike városunk leglelküismeretesebb és legtehetségesebb tisztviselőinek.

A rendőrkapitányi állásra Mile Pált jelölte a párt nagy lelkesedéssel. Mile Pál egyike a legkitünőbb rendőr-talentumoknak, akít méltó módon ér most az az elismerés, hogy rendőrkapitányi állással tünteti ki a közgyűlés bizalma.

A városi mérnöki állásra Peió Lajos mellett foglal állást a függetlenségi párt. Peió Lajos nagytehetségű fiatal mérnök, vérünkbeli való vér, egyik legrégebb oszlopos pártemberünknek a fia. A párt bizalma és a közgyűlés tagjainak nagy többsége öt fogja a mérnöki állásra megválasztani.

A többi kisebb megüresedő állásra is jelölt a párt embereket. Mindnyájan olyan derék, megbízható tisztviselői a városnak — habár köz-katonák is — hogy a legnagyobb megnyugvással adhatja rájuk a szávozátát pártunk minden tagja. Egészen bizonyos így, hogy a függetlenségi párt a városi tisztviselő-választásoknál is döntő befolyást fog gyakorolni és a párt jelöltjei lesznek a győztesek.

A függetlenségi párt ma délután tartott értekezletén megállapította azoknak a névsorát, akiket a párt a csütörtöki törvényhatósági közgyűlésen lámogatni fog. A közgyűlésen ugyanis számos állás fog betöltésre kerülni. Ezek között különösen három bir nagy fontossággal: a tanácsnoki, rendőrkapitányi és mérnöki tisztségek betöltése.

A függetlenségi párt három kiváló ember személyében állapodott meg, mint legalkalmasabbakban, akiket a párt teljes erejével fog támogatni. Oly kiváló egyéniség mind a három jelölt, hogy kétség sem tér ezeknek a megválasztásához. A nagy erkölcsi súlylyal bíró függetlenségi párt keresve sem találhatott volna kiválóbb embereket, mint azokat, akiket nagy lelkesedéssel jelölt a betöltendő állásokra.

A tanácsnoki állásra a függetlenségi párt jelöltje Jeney Szabó Miklós helyettes rendőrfőkapitány, aki már három évtized óta szolgálja

Lelkészválasztás Hajduböszörményben.

A függetlenségi párt jelöltje.

Nagyon szép elv az, hogy a pap ne politizáljon, hanem amily könnyű hangoztatni, épolyan nehéz érvényesíteni a gyakorlatban. Ha megnézzük a magyar parlamentnek a képét, ott is találunk papokat, úgy katolikusokat, mint protestánsokat. És az, hogy az illető papok képviselők, egyáltalán semmit sem von le az ő papi érdemeikből. Gondoljunk csak ugy hirtelenében éppen Hock Jánosra, az aranyszajú papra, vagy akár néhai Kiss Albertre. De nemcsak most, hanem ezelőtt is ültek papi egyének a magyar törvényhozásban, képviselve az egyház érdekeit.

A római kath. és görög keleti nűspökök hivatalból tagjai a magyar törvényhozásnak s a protestánsok sem nyugodtak addig amig pűspökeik egy részét be nem vitték. Söt legújabbban a zsidók is tettek lépéseket az iránt, hogy az ő egyházuk is legyen képviselve a törvényhozásban.

Ha lépten-nyomon ilyen elenjségeket fátunk, nagyon megrendül a bizalmunk annak az állításnak a szilárdságában, hogy aki jó pap, az nem politizál.

A tiszta igazság az, hogy nálunk a mi

Férfi és női ruhát

kiváló
szépen
tisztít

Wacha Róbert vegytisztító-gyára

Főület Simonffy-u. 55. Fiók Széchenyi-u. 6. Varga-u. 53.
Telefon 839. Telefon 840.

sajátos viszonyainknál fogva a hatalom csak a politikai életben van. A ref. egyház is csak úgy tudja és tudja érvényesíteni kívánságait és igényeit, hogy a tagjai közül igen sokan ülnek a törvényhozásban. Ha nem lett volna a sok befolyásos ref. pap, ref. világi ember tagja a törvényhozásnak, el tudtuk volna-e érni azt, amit már eddig is elértünk? Azt hiszem, nem. Az a felekezet, amelynek nincsenek szószólói a parlamentben, az olyan, mintha nem is léteznék. Az, ha a pap politikus is egyuttal, az éppen nem baj; hanem az igenis baj, ha az egyházat politikai célokra használja fel, — mint azt nem egy esetben láttuk.

Ha valaki politikai befolyását egyháza érdekében érvényesíti, azzal egyháznak csak a javát mozdítja elő. A politikai szószék és az egyházi szószék nem zárják ki egymást; rendszeren aki jó szónok az egyik, jó szónok az a másikon is. Ellenkezőleg a helyett hogy kizárnák, inkább megerősítik egymást; amire éppen a mi nemzetünk története szolgáltatja a legjobb példákat. Gondoljunk egyleg csak Pázmány Péterre, aki egyformán nagy volt mint pap és mint politikus. Ki merné azt állítani, hogy benne a politikus megölte a papot?

A magyar nép sajátos viszonyainál fogva a papoknak igen nagy szerep van biztosítva a nép vezetésében. Mi nem úgy vagyunk berendezve, mint más országok, ahol a pap csak a lelkiakkal törődik. Nálunk a pap ugyszólván mindenben vezetője a népnek; nemcsak az egyházi, hanem a világi ügyekben is a paphoz fordulnak, amiről mindenki meggyőződhetett, a ki falun élt. Akarva, nem akarva is politikussá kell a papnak vedleni, hacsak előzetesen is nem volt már az. Köztudomású dolog, hogy a képviselőjelöltek legelőbb is a paphoz mennek s tőle kérnek felvilágosítást, tájékoztatást s az ő szavai után indulnak el. Az iránt pedig, hogy a papok nagyon is belefolytak a politikálásba, nem kell messze mennünk példákért; még tán csak a szomszédokhoz sem kell átnézniük?

A hajduböszörményi függetlenségi pártot pedig legkevésbé lehet azzal vádolni, hogy a papválasztásoknál mindig csak a pártérdeket nézte. Annyira nyilvánvaló, hogy a jó papot tartotta elsősorban szem előtt, hogy semmi nehézséget sem támasztott most 11 esztendeje Zsigmond Sándor idejövetele ellen, aki pedig ugyan csak kifejezetten más politikai nézeteket vallott, mint egyházunk legnagyobb része. Hogy az ő példájánál maradjunk, az akkori hangulat és felfogás szerint nem volt-e ő azért kitűnő szónok és lelkes, habár minden befolyását felhasználta az akkori szabadelvű párt érdekében? Panaszkodott-e valaki, vagy megróttá-e őt azért, hogy pap léte kifejezetten szabadelvűpárti volt? Senki, sőt inkább mindenki el volt tőle ragadtatva. Zsigmond Sándor pedig mindenütt érvényesítette a befolyását s a városi közgyűléseken — ugyszólván — uralkodott pl. a vasutas-sztrájk idejében, mikor üdvözölte gróf Tisza István akkori miniszterelnököt a sztrájk leverésekor.

Ha, akkor Zsigmond Sándor személyében, — megfért egymás mellett a pap és a pártember, miért ne férhetne meg most Marjay Péter eszperes személyében? Miért? Nem pártembert akarunk mi elsősorban választani, hiszen van több függetlenségi pályázó is, hanem igenis papot, mint ahogy 1900-ban sem pártembert választottak elsősorban Zsigmond személyében, hanem papot. Hogy jelöltünk személyében aztán összeszik a lelkesi kiválóság azzal a ténnyel, hogy ő függetlenségi párti képviselő volt, az csak egy szerencsés véletlen a függetlenségi pártra nézve, jobban mondva Marjay Péter csoportja részére.

Hogy miért éppen őt választottuk a sok jelölt közül, azt is elmondjuk. A hajduböszörményi egyház népességére, sulyára nézve vezető szerepre van hivatva az egyházmegyében, azért szeretnénk az élén egy tekintélyesebb, elemelkedtebb koru lelkeszt látni, aki egyéniségével

is növelné a mi egyházunk sulyát. Mi nem hibának tekintjük benne azt, hogy országgyűlési képviselő volt, hanem érdemnek. Mióta szokás hibául tudni be valakinek azt, hogy részt vett meg ezrek bizalma arra jelölte ki, hogy részt vegyen az ország törvényhozásában? A mi szemünkben az a tény, hogy fel tudta kelteni maga iránt egy választókerület bizalmát, csak érdemnek látszik, ami nagyobb emeli az erkölcsi sulyát, ami az egyházunk tekintélyéhez sokat fog hozzáadni.

Egyéniségének ezt a tulajdonságát, hogy bizalmat tud kelteni maga iránt, el fogja ő hozni Nagylétéről ide hozzánk is, ha a református egyházi választók bizalma ide szólítja. A mi egyházunknak pedig csak díszére válhatik, ha olyan lelkesze lesz, aki már a törvényhozásnak is volt tagja. De nemcsak díszére, hanem hasznára is lesz az egyháznak, mivel nagy sulya van a szavának éppen ott, ahová mi is számtalanszor fordulunk ügyes-bajos dolgainkban, t. i. fent a miniszteriumokban.

Belátja mindenki, hogy nagyobb eredménnyel tud eljárni a dolgainkban Budapesten egy olyan ember, aki ott ismerős a viszonyokkal, mint az, aki még alig járt ott.

Legkedvesebb

karácsonyi ajándék I egy jó gramofon!

mely énekel, beszél, nevet: **szóalkotó fiatal. Gróf.** Legjobb beszerzési forrás **MOLNÁR TESTVÉREK** elektroteknikai műszerészek fizetése Debreczen, Egyház-tér 2. Nagytemplom mellett. Telefonszám: 727. Telefonszám: 727.

Fikció: **Hajduböszörmény.**

Szenzációs gramofonlemez-ajándékok: **Kis gróf, Artatlan Zsuzsi, Leányvásár** operetekben. Legújabb magyar dalokban, kuplékban óriási választék. Kedvező fizetési feltételek. Tessék meggyőződni.

potát.

A Zenekedvelők Körének 3-ik hangversenye.

Fényes műsor.

A Wiener Tonkünstler-Orchester Debreczenben Nedbal Oszkár vezetése alatt

Fényes és méreteiben impozáns hangversenyt készített elő a debreczeni Zenekedvelők Köre. A január 3-án tartandó 3-ik bérleti hangversenyén ugyanis a világhírű, 80 tagból álló Wiener Tonkünstler-Orchester fog fellépni nem kisebb zenei nagyság, mint Nedbal Oszkár karnagy vezetése alatt. E kiváló művésztétel január 4-ikén és 5-ikén Budapesten fog két hangversenyt adni, s e két hangversenyt megelőzőleg jönnek hozzánk Debreczenbe. A Zenekedvelők Köre nagy elismerést érdemel azért, hogy alkalmat nyújt közönségünknek az orkesztrális zene megismerésére és élvezésére és főként, hogy semmiféle anyagi áldozatot nem kímélve, oly kiváló előadásban mutatja be az orkesztrális zenét, mint tavaly a lipcei filharmonikusok, most pedig a Wiener Tonkünstler-Orchester előadásában. E bérleti hangversenyein is a tagok díjtalanul vehetnek részt.

A fényes műsor a következő:

1. Beethoven (1770—1827.) III-ik szimfónia

(«Sinfonia eroica.») I. tétel: Allegro con brio. II. tétel: Marcia funebre (Adagio assai). III. tétel: Scherzo (Allegro vivace.) IV. tétel: Finale (Allegro molto.)

2. Liszt (1811—1886.) Les Préludes (Szimfóniai költemény Lamartin után.)

3. Smetana (1824—1886.) «Moldova.» — (Szimfóniai költemény a «Hazám» című ciklusból.)

4. Wagner (1813—1883.) Nyitány a «Nürnbergi mesterdalnokok» című dalműhöz.

Kezdetre pontban 8 órakor. Előadás alatt az ajtók zárva maradnak. Tagok belépő-díjat nem fizetnek s bérletjegyeik felmutatása mellett díjtalanul vehetik át az ezen estére szóló belépő jegyeiket Hegedüs és Sándor könyvkereskedésében. Ugyanott napi jegyek kaphatók 6 koronáért. Allóhely 3 korona. A 2. szám után 5 perc szünet.

A kör további hangversenyei: Január 22-én: Hermine Bosetti, a müncheni Hoftheater első koloratura-énekesnője és Tarnay Alajos. Február havában: W. Hammerstádt János, zongora-művész.

SZÍNHÁZ.

A debreceni színház Szilveszter estéje. A debreceni színházulat példátlan egyöntetű és buzgó szorgalommal fogott össze, hogy az év utolsó napjának estéjén egy impozáns és nagyszabású Szilveszter mulatságot rendezzen a debreceni közönségnek. Alig tudunk rá esetet, hogy hasonló nagyméretű estélyben lett volna része a közönségnek. A több mint száz közreműködők közül kiemeljük a művész előadásban résztvevők között Borbély Lili, Beleznav Margit, Fabinyi Felicia, Papp Tusi, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Irmay Magduska, Röder Mici, Csanádi Irma, Falussi István, Kassai Károly, Bérczi Ernő, Székely Gyula, Ligeti Lajos, Máthé Gyula, Dési Alfréd, Sziklai Ernő, Lévai Farkas Pál, Neszmélyi Izsó, Schusztar József stb. kik mind érdekelték a új ének és tánc számokkal, duettekkel együttesekkel, monológokkal, versekkel, kuplékkal fogják a közönséget mulattatni. Mindenki tartogat valami új meglepetést — sláger számot!

Érdekes lesz a teljes színházi zenekarral és ének karral együtt a sólisták ensembléje, melyben a Cigányszerelem, Artatlan Zsuzsi és Kis gróf operettek legjobb számaiból egy pompás egyveleg kerül bemutatásra. Nemkülönböztetve szenzációs lesz Bérczi Ernő kabareje, mely a kis teremben felállított színpadon fog lefolyni. A cigány zenén kívül száz és száz különféle szórakozásra nyílik alkalom. A jegyeket csütörtöktől kezdve árusít a színházi pénztár, hol már eddig is tömeges előjegyzés történt. Páholy 5 személyre 25 korona, rezervált (számozott) helyek 5 korona. Belépőjegy 3 korona.

Ezred apja. Ma este az Ezred apja című pompás és mulattató énekes bohózat kerül színre, mely a színházi évad elején került bemutatásra. A kiváló darabban Borbély Lili, Csanádi Irma, Bérczi Ernő, Kemény Lajos, Máthé Gyula, Kassai Károly, Székely Gyula, játszanak pompás szerepeket.

Testőr. Holnap pénteken este a «Testőr» című vígjáték kerül színre az idei évadban először. A távozó Thury Elemér által árván hagyott szerepkört Zilahy igazgató elsőrangú erővel kívánja betölteni. E célból a Testőr vígjátékban szerződött vendégszerepléssel lépteti fel Virányi Sándort a kassai színház tagját, ki a darabban Thury Elemér szerepét játsza. Az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

Madarász. Szombaton este a «Madarász» operett lesz műsoron, melyben a fejedelményt Zilahyné S. Vilma, Adámot Falussi István, Csörsz bárót Kassai Károly, Szaniszlót Solti Ernő, Milkát Borbély Lili játsza.

Csodákat beszélnek arról, hogy milyen olcsón lehet most

GERŐ ERNŐ férfi, fiu és gyermekruha áruházában vásárolni.

Debreczen, Piace-utca 41. szám.

Vasárnap délután. Vasárnap délután mérselelt helyárrakkal a Kis gróf operett kerül színre. Ez érdekes előadásra jegyeket előre árusít a színházi pénztár.

Véres karácsony.

Vasuti katasztrófa Tatán.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel borzalmas történt a tatóvárosi vasuti állomáson. Két áruval megrakott tehervonat egymásnak rohant s az összeütközés nyomában ezer szilánkká rongyolódott szét két hatalmas tehervonat, horgó, nyögő sebesültek, megcsonkított véres holttestek tettek szomorú vértanuságot az államvasutaknál uralkodó, megdöbbentően szomorú rendszer mellett.

A tatóvárosi állomáson, mely az államvasutak Budapest-brucki vonalán fekszik, rendkívül élénk a teherforgalom. Egész éjszaka, sűrű egymásutánban futnak keresztül a tehervonatok az állomáson. A tegnapi virradó hajnalon, két óra negyvenöt perckor befutott egy Budapestről Grác felé tartó gyorsteherhivat az állomásra és megkezdte a Tatán visszafutó áruk lerakását. Ugyanakkor két másik vonat érkezését is jelentették. Egy Bécs felől jövő gyorsteherhivat és a Budapestről Bécsbe tartó 324—084. számú gyorsteherhivatát. Ennyi vonat részére nincs hely az állomáson és a főnökség úgy intézkedett, hogy a Bécs felől jövő vonatot az állomáson kívül feltartóztatja és akkor bocsátja be, ha már a gráci vonat elindult. Tilosra is állították a Budapest felé eső karjelzőket s az időközben befutott bécsi vonatból is megkezdtek a kirakodást. Ezzel hamarosan elkészültek s a vonat két óra negyvennyolckor már el is indult, hogy folytassa útját Budapest felé. Ugyanabban a pillanatban berobogott az állomásra a 324—084. számú vonat, mely a tilosjelzés ellenére sem állott meg. Frockl Miklós mozdonyvezető nem vette észre a piros lámpákat és teljes gőzzel vezette be a vonatot az állomásra, egyenesen a már ott álló gráci vonatnak. Az összeütközés hatása borzalmas volt. A budapesti vonat mozdonya ugyszólván végigszágolt az ott álló vonat hátulso kocsijain. Borzalmas recsegés-ropogás közben egymás tetejére rohantak a gráci vonat vagonjai. A budapesti vonat mozdonyvezetője az összeütközés pillanatában lezuhant a gépről a szomszédos vágányokra, melyeken éppen akkor készült elhagyni az állomást a Bécsből jövő vonat. A hetven kocsiából álló vonat keresztül gázolt a szerencsétlen emberen s mindkét lábát tőből levágta. A mozdonyt követő első kocsi Balogh József segédfékező kizuhant a kocsiából és oly szerencsétlenül esett, hogy hátgerincét több helyen eltörte. Mindketten még éltek, amikor az elősiető állomás személyzet vasutára tette őket, hogy Komáromba a kórházba menjen velük. Utközben azonban mindketten meghaltak.

Az összeütközés következtében a két vonatnak vagy hetven kocsija törött izzé-porrá és rengeteg áru pusztult el. A vágányok kettétörttek, a talpfák kiszakadtak helyükből. A tatóvárosi állomás második vágánya fölött valóságos hegy emelkedik romokból, foszlányokká szakadt kocsikból, használhatatlanná vált árukból. A mozdony teljesen használhatatlanná vált. Egnek álló kerekkel, bedőlt oldalbordákkal, össze-vissza hajladozott, darabokra tört tengelyekkel, csapangókká szakadt kúrtóval ott trónol a rongyokká tépett, tüzelőfávé aprított vagonok romjai felett. A vagonok egymás tetejére hágtak fel. Három-négy is áll egymás tetején. A borzalmas pillanatában a kísérő személyzetnek ugyszólván minden tagja leugrott. Sebesüléseiket legrásuk közben szerezték. Ha a vonaton maradt volna, egyetlen ember sem maradt volna közülök életben.

A két halotton kívül megsebesültek: Mester Pál vonatvezető, Blazsek János fékező, Komma József mozdonyvezető-tanuló. Kivülök még kilenc ember sérült meg.

A szerencsétlenség mindkét halottja nő, családos ember. Az erősen megrongált pályán a forgalmat tegnap átszállással bonyolították le. A katasztrófa dolgában a tati csendőrség meg-

indította a nyomozást. Kaiser János csendőrszervező már a mai nap folyamán is számos tanult hallgatót ki és megállapította, hogy a szerencsétlenséget a halott Prockl Miklós mozdonyvezető bűnös mulasztása okozta.

Agyonlőtt hadnagy.

Az örvezető bosszúja. — Dráma a kolozsvári honvédkaszármájában

Megrázó katonai dráma játszódott le tegnap a kolozsvári 21-ik honvédezed Honvédtucati kaszárnyájában. Itj. Mégi Béla örvezető Mégi Béla városi ellenőr fia Marlicherből lőtt Márkli Ferenc hadnagyra, akit haldokolva szállítottak kórházba.

A gyilkos katona, Mégi Béla a múlt év októberében rukkolt be a huszonegyedik gyalogezredhez, ahol az első századhoz osztották be. Hirtelen haragu, lobbanékony természetű fiúnak ismerte mindenki, aki a legkisebb sértést is — ha csak módjában állott — tettlegességgel torolta meg mindig.

Szoigálatkés, hasznáiható, ügyes fiúnak bizonyult Mégi, akit bajtársai kifejtett kollégialis érzéseért nagyban megszerettek. Eggedül Márkli hadnagy és egy zászlós érzett Mégi iránt indokolatlan ellenszenvet. A két tiszt ellenszenvét többször kifejezésre juttatta s az ideges, exaltált hajlamu fiu sok szenvedést állott ki emiatt.

Az olthatatlan gyűlölet Mégiában felettesei iránt napról-napra jobban kifejlődött és a gyakran felmerült incidensek olyan ingerültté tették az alantas katonát a hadnagy iránt, hogy többször tett pajtásai előtt tiokzatos célzásokat valami rettenetes bosszúállásról.

Tegnap délután az irodában valami kisebb mulasztásért ismét durva bánásmódban volt része Mégi örvezetőnek. A zászlóstól kijáró szidalmakat súlyosaknak találta, és ezért visszafeselt.

A zászlós a nem várt vakmerőségre dühbe gurult és megrugta az örvezetőt. Az esetnek az lett a folytatása, hogy Márkli még meg is pofozta. Mégi szónélkül türe a bántalmakat, de ekkor már készen volt agyában rettenetes tervével.

Bement a szobájába és bajtársainak nagy ámulatára leakasztotta a falról fegyverét s megtöltötte golyóra.

A fegyverrel kezében egyenesen az iroda felé tartott. Az irodában csak Márkli volt egyedül, aki iróasztala fölé hajolva dolgozott. — Mégi kitérte az ajtót, vállához emelte a fegyvert s elsütötte. A hadnagy rémes ordítással bukott a padlóra. Mégi nem elégitette ki ez a bosszu, még a zászlós is ki akarta oltani életét.

A bosszútól lihegve szaladt a laktanyai ügyeletes szobáig, ahol a zászlós tartózkodott, hogy azzal is végezzen. Az ajtót azonban zárva találta. Közben a hatalmas dördülésre összefutott legénység verében fetrengve megtalálta az áldozatot s mindenki a gyilkos elfogására indult.

Az ügyeletes szoba előtt megrohanták az önmagából kikelt gyilkost, lefogták, a fegyvert elvették tőle s átadták az őrségnek.

Tokaji gyógyasszu

kitűnő gyógyszer

vérszegényeknek és lábbadozóknak

Négy főliteres postacsomagot frankó szállítással küld:

Nagy Testvérek

szőlőbirtokosok TÁLYA Tokaj hegyalja.

Csendet a színházban!

A városi tanács a csendzavarók ellen.

Furcsa viszonyok vannak a debreczeni színházban. Előadás alatt nagy a zaj. Az előadások fél 8-kor kezdődnek és a színházat látogató közönség, úgy látszik, nagyon hosszúnak találja ezt az időpontot. Legalább is ezt gondolhatjuk abból a körülményből, hogy a közönségünk nagyon is későn jön a színházba. Nem lenne-e jó vajjon úgy orvosolni ezt a dolgot, hogy az előadás kezdetét 8 órára tennék? Erdemes volna ezen gondolkodni.

De még ezenkívül is sok panasz van a színházi publikum viselkedése ellen. Néhány páholyban és lenn a főtiszinten egyesek olyan lármával tartózkodnak, olyan hangosan beszélnek, hogy az előadásokat élvező publikum szórakozásában állandóan meg van zavarva. Különféle módon próbáltak már a zajongók ellen fellépni, de bizony szép szóval nem sikerült, mert a felszólításnak semmi hatása nem maradt. Az az egynéhány zajongó páholy-publikum továbbra is úgy tekinti a színházat, mintha ott az előadás kizárólag nekik tartatnék.

Ezeket a mizériákat az újságok is szóvá tették már, de nem sok haszonnal. Legutóbb a színházi bizottság ülésén tárgyalták ezeket a felháborító állapotokat s az lett a következménye, hogy a bizottság a tanácsnak javaslatot tett erőlyesebb intézkedések megtételére.

A városi magisztrátusa mai ülésén tárgyalta a kérdést és elhatározta, hogy a türheteilen állapotok megszüntetésére az újságok után hívják fel elsősorban a közönség figyelmét, valamint a színház bejáratánál s a páholyokban plakátokat függesztet ki, amelyen felkéri a nézőközönséget a csöndre. Ha ez sem használna, úgy a rendőrség útján fog intézkedni. És ez volna a leghelyesebb. Aki a színházban cseveg, annak nincs helye a nézőtérben s ezért a rendőrtisztviselőnek kell a következmények figyelmébe ajánlásával felhívni, hogy tanulják meg az illetők azt, hogy mi illik.

A későn járók robogása ellen pedig azt az új rendet fogja a tanács behozni, hogy az előadások megkezdése alkalmával a nézőtérre vezető ajtókat elzáratja s a pontatlan berobogókat az első felvonásról kirekeszti.

Csak helyeselni lehet a tanács intézkedéseit, mert elvégre tudniok kell azoknak, akik színházba járnak, hogy ott a mások jogait is tiszteletben tartani kötelesség.

UJDONSÁGOK

AZ ORVOSOK.

Mozgolódnak az orvosok. Bajukban ugyanahhoz a közönséghez fordulnak, amely szinte imádvá kéri az orvosok segítségét, amikor ő van bajban. Helyesebben az orvosok nem kérnek a közönségtől. Ellenben megállapítják munkájuk díjazását és annak megfizetését követelik. Szinte szakszervezeti módra.

Akémennyire szokatlan is, hogy a humanizmus működő orvosok ez egyszer a követelés terére lépnek, tagadhatatlan, hogy akciójuk jogos is, emberileg érthető is.

A közönség legnagyobb részének ugyanis megvan az a jó szokása, hogy az orvostól elvárja, hogy az emberszeretet nevében akár erjén felül is teljesítse kötelességét, de amikor a nagy munka díjazásáról van szó, akkor... adja a szegényt. Akinnek mindenre telik, annak az orvos részére nincsen pénze.

Bizonyos, hogy a budapesti példa ragadós lesz és rövidesen várhatjuk a debreczeni orvosok mozgalmát is. Nem hisszük, hogy bárki-nek lehessen ez ellen a mozgalom ellen szava, mert az tagadhatatlan, hogy az orvosoknak sincs valami arany dolguk. Aki közülök jól keres, az agyondolgozza magát, aki pedig nem dolgozik, emberi erőn túl, az tényleg és nagyon is szegény. Meltányos, hogy az orvosok éppen úgy megkapják becsületes munkájuk díjazását, mint megkapja bármely más foglalkozási osztály.

Azok, akik szivesen hangoztatják, hogy az orvos hivatást teljesít, ne feledjék el, hogy ép-

pen a hivatás jól teljesíthetése teszi szükségessé, hogy annak, akitől hivatást várunk, kenyeret legyen. Még pedig becsületes, munkája után alaposan megérdemelt kenyeret. Mert ha hivatás az orvosi pálya, úgy kenyérkereset is egyúttal, foglalkozás is, amely joggal igényeli a maga fáradságos, nehéz munkájának becsületes díjazását.

Ezért rokonszenves előtűnik az orvosoknak mozgalmá és megvagyunk győződve arról is, hogy az orvos ikenyérkérdés legkevésbé sem fogja zavarni az orvosi hivatás fogalmát. Az orvos az emberszeretet nevében tartozó kötelességét egyáltalán nem fogja elmulasztani azzal, ha munkája díjazását megköveteli azoktól, akik fizetni tudnak, csak akkor szegények, ha az orvostól van szó.

— **A főkapitány üdvözlése.** A debreczeni rendőrség tisztikara az ünnepek másodnapján testületileg tisztelgett Rostás István főkapitánynál, akinek névnapja alkalmából szeretetteljes üdvözlésüket fejezték ki a rendőrtisztviselők.

— **Kola János meghalt.** A karácsonyi ünnepek alatt meghalt Debreczen társaséletének egyik illusztris tagja, dr. Kola János kir. tanácsos, volt országos képviselő. Az öreg ur 80 éves volt s évekkal ezelőtt a politikai életben is jelentős szerepet vitt. Mostanában csak irodájának élte s ellátta a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi banknál elfogott ügyészi állását. Az elhunyt nagyon képzett jogász volt. A pénzügynek megalapítása óta tagja volt. Az egyháznál is nagy érdemeket szerzett az elhunyt, akit a város közönsége tisztelt és becsült. Kola János csak pár napig volt beteg. Halála e hó 24-én következett be. Az elhunytat kedden délelőtt temették el óriási részvét mellett. A végtisztviselnél a város társadalmának színe-java megjelent s Kola János koporsóját elhalmozta virággal, koszorúkkal.

— **A Kolozsvári Egyetemi Diákasztal** (Monaca Acadomica) felügyelő bizottsága országos akciót indított abból a célból, hogy szegénysorsu és arra érdemes magyar fiuknak segítő kezét nyújtson egyetemi tanulmányaik elvégzéséhez. Ismerjük az erdélyi viszonyokat. Tudjuk azt, hogy a csekély magyar sziget, mely évszázadokon keresztül az egész magyarságnak egyedüli oltalmazó bástyája, szabadságának világító oszlopa volt, mily hallatlan erőszakkal küzd még ma is a nemzetiségek nyílt és alattomos támadásai ellen. Ebben a magyarság felsőbbbőségért folyó küzdelemben tevékeny és nemes feladatot vállalt a Kolozsvári Egyetemi Diákasztal. Feladata, hogy testben, lélekben erős, és tudományosan képzett ifjúságot neveljen a hazának, mely rendületlenül megállja helyét a nemzeti eszme szolgálatában. A hiányzó anyagi eszközök pótlására könyvkiadó és könyvterjesztő vállalatot létesített s ennek kiküldötti — mind egyetemi hallgatók — hozzánk is ellátogatnak, hogy erős magyar érzéséről híres közönségünk áldozatkészségét a nemes cél érdekében megnyerjék. Kérjük közönségünket, hogy váltsa valóra azt a reményt, amely ez irányban az ország egyik legnagyobb, de minden bizonynyal legmagyarabb városától várható.

— **Orosz csapatok Perzsiában.** Az orosz csapatok elfoglalták Tebriszt és ezzel a helyzet Perzsiában megint kritikus lett. A kormány feloszlatta a parlamentet és tehetetlenül nézi az orosz csapatok előnyomulását. Tegnap délután Dulcsából a 8-ik hegyi tüzércsapat és egy szotnya kozák érkezett Adsi-Csaj elé, miután a benzülöttekkel erős harcot vívtak. Az oroszok vesztesége halottakban, eltűntekben és sebesültekben száz ember. A lakosság mindenütt lázong az orosz katonaság ellen.

— **Megmérgezte magát.** Nagy fájdalom keltett Cseresznyés Sándor kőművesmester házában egy mérgezési eset, amelynek szenvedő hőse Kiss Zsuzsanna, 15 éves cselédleány volt. A kis cseléd megunt a szenvedéseket, amelyben része volt és sósavval mérgezte magát. Az esetet eltitkolta a házbelielk elől, úgy, hogy csak akkor vették észre a dolgot, amidőn már csaknem félholt volt. Nyomban a mentőket hívták, akik bevitték a kórházba. Itt kihallgatták s azt vallotta, hogy a gazdácszonya rossz bánásmódja miatt akart meghalni.

— **Elfogott zsebtolvaj.** A vasuti rendőrség notorius alakott fogott el. A jeles firma Kohn Jenő zsebmetsző, akit Debreczenből kiltottak. Kohn olyan familiából való, amelynek a zsebmetszés terén nagy érdemei vannak. A család minden tagja hűvösön ült már. Kohn Jenő közizagatásilag vonták felelősségre s aztán eltoloncolják.

— **A párisi leányvásár.** A büntető rendőrbírósa most kezdte tárgyalni Flachonnak, a Lanterne főszerkesztőjének ocsmány pörét. Vele együtt került hurokra kedvese, egy hírhedt félvilági hölgy és még huszonegy lelketlen kéjenc, asszonyok és előkelő szerepet játszó urak, a kik vidéki kastélyaikba s a Rivierán levő nyaralókba csaltak a leánynevelőintézetekből és árvaházakból tapasztalatlan teremtetéseket. A tárgyalás zárt ajtó mögött megy végbe. Annyira kirekesztették a nyilvánosságot, hogy még a lapok tudósítói sem juthattak be.

— **A bűnbánó forradalmár.** Reyes mexikói volt hadügyminiszter, aki lázadást szervezett a mostani kormány ellen s orgyilkosokat bérelt, hogy öljék meg Maderót, kegyelemre megadta magát. Zendülő hívei tömegesen elpártoltak tőle, a kis forradalmár csapat alaposan megfogyatkozott s ekkor Reyes megüzente Maderónak, hogy meghódol, ha megkegyelmez embereinek. A volt hadügyminisztert a fővárosba vitték s ott fog felette ítélni a haditörvényszék.

— **A bajor régens herceg.** Münchenből jelentik, hogy Luitpold régensherceg ágyának esett, mióta a multkorai vaddisznó-vadászaton kifáradt jobb lábát. A karácsonyi ünnepeken ágyban maradt az agg herceg s nem voltak ünnepies fogadtatások a palotában. Évtizedek óta történt először, hogy Luitpold régens nem ment el az éjféli misére. Ujévkor üdvözlő ívet tesznek ki, mert a régensherceg nem fogadhat küldöttségeket.

— **Mikor a bolond bort iszik.** Hajdudorog községben évek óta él Gurbán Imre, egy csendes őrült, akit az egész község bolondnak tart. Gurbán senkinek se szokott kellemetlenkedni, de ha berug, ugyancsak veszedelmes ember. Ritkán esett meg, hogy Gurbán részeg lett volna, mert a családja ügyelt rá, azonban most karácsonkor nem lehetett elkerülni, hogy egy pár pohár bort meg ne igyék a csendes őrült. Így történt, hogy Gurbán Imrénak a fejébe szállt az ital, garázdálkodni kezdett a kocsmában s az utcán. Mindenkit inzultált, mire Oláh József dorogi rendőr közbelépett, hogy Gurbánt leültse. De bizony megjárta Oláh József, mert Gurbán vasvillával szaladt neki s úgy öszszevissza szurkálta, hogy véresen került el a földön. Ekkor több ember igyekezett a garázdálkodást meggátolni, de minden eredmény nélkül. Végül dr. Dömötör József orvost hívták el Gurbán mellé. Az orvos azonban szívtén balul járt. A dühöngő ember rávetette magát Dömötör orra, ütötte-verte és egy vasvillával megsebesítette. Mivel már sehogy sem bírtak a szerencsétlennel, négy csendőrt hívtak el. A csendőrök aztán nagy nehezen, de mégis eredménnyel tették ártalmatlanná. Mivel Gurbán a község lakóira nézve veszélyes, intézkedtek, hogy az őrültet elmegyógyintézetbe szállítsák. Egyelőre azonban a debreczeni köz-kórházba hozták s itt az elmosztályon helyezték el. A dühöngő ember lecsillapodott s ma már azt kérdezte mindenkítől, hogy miért került ő az őrülték közé?

— **Az agyrajáró.** Ez a címe annak a rendkívül kacagtató és véges-végig szellemes és ötletes bohózatnak, amelyet tegnap óta a Hajnal-Mulatóban előadnak. Az igazgatóság direkt ehez a darabhoz külön díszleteket festetett. A bohózatban, mely egész héten műsoron marad, nagy sikerrel játszanak Lévai Farkas Pál, Vass Feri, Zóbel Elza és Margittay Margit. Ezenkívül az egész társulat efflépése új műsorral. Nevezetes eseménye még e kitűnő kis mulatónak az, hogy Hajnal Gyula igazgató három hónapra leszerződött Sziklay Benőt, a debreczeni közönség kedvelt táncoskúját, a ki folytonosan új számokkal mulattatja a közönséget.

— **A részeg pincér.** Malics István a karácsony öröme kegyetlenül berugott. Haza mentében azzal szórakozott, hogy beverte az ablakokat. E közben a kezét úgy megsebezte, hogy a mentőknek kellett őt a kórházba szállítani.

— **Szentolvajok a vasuti állomáson.** A debreczeni vasuti állomáson már hetek óta észrevették, hogy a felhalmozott fa- és szénkészletet megdézsmálják ismeretlen tettesek. Több ízben tett panaszt az állomásfőnökség, a rendőrségnek a lopásokról, azonban jöideig nem lehetett a bűnösöknek a nyomára akadni. Mialatt a vizsgálat folyt, addig egyre jobban és jobban fogyott a máv. szene és fája. A tolvajok egész bünszövetséget alakítottak az ingyen szénrel és fával való fűtésre. Hosszas hajszá után sikerült a tolvajokat kézrekeríteni. A rendőrség elfogta Vincze József, Bodán Ferenc, Nagy János, Debreczeni Mihály, Kovács József, Geller János nevű egyéneket, akik részesei a lopásnak. A rendőrség kihallgatta őket. Mind szegény munkásemberek, akik nem rendelkeznek olyan vagyoni eszközökkel, hogy a tél legnagyobb kiadását, a fűtést kibírják. Ezért alakultak át tolvaj szövetséggé, amely aztán igen jól működött s tekintélyes összeg erejéig károsította meg a mávot. A lopott fát és szenet megosztották. Minden bűnösnek a házában ugyancsak fel volt halmozva nagymennyiségű tüzelő anyag. Különösen az ünnepek megeleőzőleg vitték el a máv. szénből sokat, úgy, hogy a lopás igen szembetűnő volt. Ez okozta a veszteséget, mert a nyomozás mihamar elért a tettesekhez. A rendőrség a lopásról értesítette az ügyészséget s az eljárást folytatják a bűnösök ellen.

— **Tizenhárom éves öngyilkos.** Szalóki Gábor 13 éves böszörményi fiú nagyon elkeseredett azért, mert az apja megsziotta karácsonykor. A fiatal gyermek érzékenységében nem tudta elviselni ezt a csapást s ezért elhatározta, hogy meghal. Kiment az apja tanyájára, ahol bezárkózott egy szobába. Ott lekasztotta az apja vadászfegyverét s annak csövét szívéhez illesztette. A lábával elcsattantotta a ravaszt. A golyó átfurta Szalóki Gábor szívét s szörnyet halt. A kir. ügyészség eltemetésére az engedélyt megadta.

— **A kanász órája.** Tordai Sándor kanász fiú a szoboszlai határban szolgált egy gazdánál. A karácsonyt a tanyán töltötte. A fiú a szeretet ünnepén nem gyújtott karácsonyfát, ellenben jó nagy tüzet rakott a tanyai ház előtt, hogy megmelegedhessenek. A tűz azonban bajt okozott. Meggyulladt a ház s porig leégett. Tordai Sándor nagyon félt attól, hogy a gazdája megveri, ezért elbujdosott s a szomszédos tanyára egyik kutjába belevetette magát. Ma reggel vették észre, hogy a kanászygyerek öngyilkos lett s holttestét kiemelték a kutból.

— **Műveltség.** Egy debreczeni civis familiához vendég érkezett. Mivel az ablakon besütött a nap, a feleség — akarván mutatni az ő nagy műveltségét — odaszlót a leányához:

— Te Bözsi! Tedd be az appellátákat, mert bebalanszírozik a nap!...

— **Meggyulladt hulladék.** Karácsony estéjén a Degenfeld-tér 10. szám alatti házban tűz támadt. A rögtön megjelent rendőrség megállapította, hogy az udvaron levő faladában a szemét meggyulladt, melyet a háznép még a rendőrség megjelenése előtt eloltott. A tűzoltóság ki sem vonult. A tűz keletkezése ismeretlen.

— **Vásott gyermekek.** Még a mult hét folyamán megszöktek a gyermekmenhelyről Klein Izidor, Duma László és Skiza László menhelyi gyermekek. Közülök Klein Izidor és Skiza László a rendőrség elé került, honnan a menhelyre visszakísérték őket. Mindhárom apróbb dolgokat loptak. Klein Izidor pénteken társaival a Simonffy-utcán a Rosenberg-cégtől két nő bluzt loptak, de rajtaveszték, mert elfogták. Társai azonban ekkor elmenekültek. Skizát pedig szombaton tetten érte egy berkocsis, midőn tőle egy lópokrót akart ellopni. Azonban fülön csipte és bekísértette a rendőrségre.

— **Elfogott csavargó.** Nagy András debreczeni születésű, református, 53 éves, foglalkozás- és lakás nélküli csavargó — aki pénteken töltötte ki koldulás miatt részabott büntetését — szombaton ismét kolduláson érték, miért is a rendőrszem a Nyugati-utcaól előállította.

— **Megszökött cseléd.** Rhemes Károly gőzmalmi hiyatalnok Szilágyi Juliánna nevű cselédje pénteken megszökött és, mint a nyomozás megállapította, Balmazújvárosra, szüleihez ment. A rendőrség az eljárást visszakisértetése iránt megindította.

A cselédbálok királynője.

A züllés lejtőjén már szépen lecsuszott Marinkás Róza hely- és foglalkozás nélküli cseléd. A nyár folyamán Érmihályfalván volt alkalmazva Schvartz Ferencz kávéház tulajdonosnál. Ő azonban ahelyett, hogy tisztességesen elvégezte volna a dolgát, gazdájának házvezetőnőjétől, Schvartz Mórmetől egy örízetlen pillanatban 17 koronát ellopott és megszökött. A rendőrség a nyomozást megindította, de hosszú ideig nem sikerült elfogni.

Most aztán a véletlen segítségével sikerült elcsipni. Ugyanis pár nap óta a József kir. herceg-utca 15. szám alatt lakott. Egy rendőr felismerte és rögtön bevitte a rendőrségre.

Dr. Balla Bertalan rendőrtisztviselő és Dobos József rendőrbiztos vallatták délután 2 órától körülbelül 6 óráig. Először rendületlenül tagadott, hogy ő nem lopott. Dr. Balla Bertalan, az ügyes fiatal rendőrtisztviselő erre furfanghoz folyamadt.

— Hát nem is mondom én neked, hogy loptál! — Csak azt kérdezem, hogy nem vettél-e el egyszer valami kis pénzt!?

— Hát... hát egyszer elvettem!

— Aztán mennyit?

— Azt hiszem, 17 koronát.

Megnézték erre az aktákat. Éppen 17 koronáról volt szó.

— Na látod!... Hát mégis emlékszel.

— Mondd csak, mire kellett neked az a pénz?

— Mulatságra!... Meg a szeretőmnek adtam.

Elbeszélte azután, hogy minden cseléd-báiban részt szokott venni, mert ő csak mulatni szeret, nem pedig dolgozni.

— Hát velem táncolnál-e? — kérdezte tréfásan Dobos rendőrbiztos.

— Nem én!... Én csak huszárokkal táncolok!...

Elmondta még, hogy csak elsejéig akar Debreczenben maradni. Ezen a kijelentésén kapott a rendőrség s mivel saját kijelentései szerint szökni akar, letartóztatta. Így hát a rendőrségen álmódózat sikereiről a cselédbálok enyveskező tündére.

A tolvaj szállásadó.

Rut tolvajlást követelt el Szabó Józsefné Lorántfy-utca 46. szám alatt lakó asszony. — Szelek Zsuzsánnának egy bagaméri leánynak a pentekről szombatira virradó éjjele szállást ajánlott fel. Alig aludt el azonban a leány, a jeles asszony neki látott a kofferja átkutatásának, a mely nem is járt eredménytelenül, mivel több fejkendőt, egy pár cipőt és egyéb holmit ellopott belőle. Mikor a leány másnap felébredt, ezeknek csak már a hülthelyét találta. Nosza szaladt rögtön a rendőrségre, ahol panaszt tett jeles szállásadója ellen.

Dr. Balla Bertalan ügyeletes rendőrtisztviselő intézkedése folytán azonnal a helyszínére mentek Dobos József rendőrbiztos és Szarka Sándor rendőr. Szabó Józsefné azonban lártatlanságát hangoztatta és indult kifelé a konyhából. A rendőrség kiküldötte azonban utját állták és ráparancsoltak, hogy most azonnal adja elő a lopott holmikat, mert bizonyosan tudja, hogy ő lopta el.

Az asszony erre megtört és a rendőrbiztos legnagyobb ámulatára igazán biztos rejtékhelyekről szedte elő a lopott holmikat. A konyha felszedett téglái alól húzta ki a fejkendőket. A cipő a kályhából a hamu és fa alól került napfényre. Továbbá a vánkósból is került ki még néhány darab holmi. Ezeket szépen összeszedegette Dobos József, a derék rendőrbiztos és azokat bevittette a rendőrségre.

Közgazdaság.

Közhasznú munkaházépítő részvénytársaság Debreczenben.

— **Közhasznú munkaházépítő részvénytársaság Debreczenben.** Az ipari munkások szomorú lakásviszonyain fog segíteni az a társaság, mely tegnap alakult meg gróf Degenfeld József elnöksége alatt. A társaság, melynek megalapítása eszméjét Szántó Győző, a szociálpolitikai tevékenységéről már országsszerte ösmert gyáros vetette fel és valósította meg, 500.000 koronát épít be ipari munkaházakba, melynek lakásait olcsó áron adja a munkásoknak. A társaság minden tagja ingyen végzi tevékenységét, az igazgatóság nem kap tantiémet, ami még nemesebbé teszi a vállalkozást.

A társaság, melynek alaptökejét tuljegyzték, tegnap tartotta közgyűlését. Márk Endre udvari tanácsos vezette a gyűlést s felhívta Szántó Győzőt, hogy ösmertesse a társaság célját. Eszerint 144 munkáslakást építene a város különböző helyein egyelőre, a várostól illő áron bérbevett területen. A társaság felépíti a házakat s 50 év múlva, mikor a részvénytöke visszafizetve lett, az egészet díjtalan átadja a városnak. A város így ingyen jut egy hatalmas munkásjeléti intézmény birtokába. A társaság így valósággal köztaladatot teljesít s amikor 14 korona havi bérért lakást, kertet juttat a munkásoknak, közegészségügyi, városfejlesztési szempontból is megbecsülhetetlen feladatot teljesít. A munkások érdekei meg vannak óva, mert a lakások fel nem mondhatók és a bér nem emelhető. A kormány, minthogy az oly munkaházak építését, melyek nem lesznek örökön elidegenítve s így csakugyan csak munkások részére szolgálnak, tetemes segítséggel mozdítja elő, ami a társaság részére is kilátásba van helyezve.

A társaság vezetősége a következőleg alakult meg:

Igazgatóság: Elnök: 1. gróf Degenfeld József, 2. alelnök Márk Endre, 3. dr. Magoss György, 4. Szántó Győző, 5. Aczél Géza, 6. dr. Brunner Lajos, 7. Ált. Forgalmi bank Ungár Jenő, 8. Debreczeni Jenő, 9. Deb. Ipar- és Ker. bank dr. Lőfkovits Márton, 10. Fleischmann Mór 11. Fürst Ödön, 12. Farkas Lehel, 13. Forrai Ernő, 14. Grósz Nagy Ferenc, 15. dr. Gáspár Géza, 16. dr. Hegedűs Loránt Budapest, 17. Hajdu Imre, 18. Jánosi Zoltán, 19. Konecz Lajos, 20. Lukács Vilmos Iestvére, 21. Lőfkovits Arthur, 22. Lópatkó gyár r.-t. Érczy Kálmán, 23. dr. Moskovitz Miksa, 24. Mandel Lipót, 25. Muraközy László, 26. Németh András, 27. Porosziay László, 28. dr. Szántó Sámuel, 29. dr. Sztotyori Nagy Sándor, 30. Stegmüller Arpád, 31. Tóth István, 32. Tóth Lajos, 33. dr. Varga Elemér igazgatósági tagok. Jogtanácsos: dr. Kemény Viktor. Titkár: dr. Kuthi Sándor. Felügyelő bizottsági tagok: 1. Aron Jenő, 2. Frigyesi Jenő, 3. dr. Hódy Béla, 4. Németh Aladár, 5. Nagy Sándor, 6. Lévy Gyula, 7. dr. Petzkó Ernő, 8. Ster n József.

A vihar.

Orosz eredetű fordította RÓBERT OSZKAR.

29.

Folytatás.

— Az én helyemben mindenki ott maradt volna, — gondolta és kiméletlen szemrehányással illette magát, amiért a szülei vel ment. Félig öntudatlan hallgatta apja szavait és keserűséget érzett: Le akart ugrani, egyenesen a sinekre

vetni magát. És megmutatni ezeknek a baromi félelemben Éremegő embereknek, hogy az élet éppenséggel nem oly drága kincs, hogy vannak még emberek, akik nem rettennek vissza gyáván a kedvéért és nem szöknek meg szégyenszemre miatta. Fogait szivósar. összeszorította, úgy hogy állkapcsai előrajzolódtak rózsás husu orrcimpáján. Athajolt a lépcső vaskorlátján és a sinekre nézett, melyeknek tetszetős, tiszta csikja előfnyelt a kocsai alól.

— Levetem magam... A halálba megyek, egyenesen a halálba — támadt benne hirtelen a gondolat.

Puha, hangagul aláfutó, két hajfonata a vállait simitgatta. A feljaro vaslapjai zörögve rezegtek, mintha lassan kisiklanának lába alól. Apró kezei azonban erősen fogódtak a hideg vaskorlátba. És ahogy önkéntelen vigyázott, hogy le ne bukjon, a szándéka már megdermesztette. Kiemelkedő keblei és ruganyos deréka előhajolt, mint egy lependerülő készülő macska feje, de aztán visszahúzódott.

Csöndes efféretörzsű nyírfák osontak el a vonat mellett, mint ifju, szüzi menyasszonyok sora, akik sejtelmekben égneek.

Nedves lombok és füvek langyos illata szállt Sinotska arcába. Megint napsütötte rétek és utak szaladtak el a vonat előtt.

Sinotska ifju, fájdalmasan remegő kebleben növekvő aggodás és izgalom duzzadt.

A kocsiban ülők már mind megnyugodtak. Aggodalmas szavak jártak még, de azokból is kicsendült már az öröm, afölött, hogy a végzetes veszélytől, melynek félelmét megízlelték, — megmenekedtek. Mindenki talált már magának helyet, ahol megtelepedett és így még maradt is hely, mintha a tömeg megcsökkent volna. Az öreg Sekk levette kalapját és izzadó, vörös arcát törülgette. Derűsen mosolygott Sinotskára:

— No, hála Istennek, hát ennyire csak volnánk!... Kár, hogy otthon is maradtak, Isten irgalmazzon nekik... Mi csak falun maradtunk most és megvárjuk, m ilesz.

— Miért hitted, papa, hogy épen a te házadra vetik majd magukat? — kérdezte Sinotska szárazon és bosszusan s félrefordította pillantását.

Sekk megértette a célzást és felbőszült. — Egész verébszerű léte felofrrt a gondolatra, hogy lekicsinylik az ő jogát és ragaszkodását az élethez.

— Ez a fiatalság azt hiszi, hogy csak az ő élete becses, mert vak elszántággal veti meg a veszedelmet... Mit is akarhat ez még?... Mi már keresztülmentünk mindenben... Mi tudjuk, hányadán vagyunk a világgal... Minek hát ez az egész komédia?...

— Miért éppen az én házamat félted? — kérdezte aztán kihívóan. — Azt hiszem, épen annyira szó van a te házadról is...

— Csak azért mondom, — szölt Sinotska könybefuló hangon, meg sem gondolva, amit beszél, — mert így megszökni alávalóság!... Utálatos!...

Sekk neki dühödött. Körülötte egy jóléttől ragyogó, kövér, szürkekalapos ur és egy hosszú évsor munkájában elcsigázott, öreg munkás ült és mindketten figyelték a beszélgetést. Egy terjedelmes, öreg kalmárasszony bárgyu ijedtséggel meredt Sinotskára.

— Én pedig azt mondom: Alávalóság és utálatos, mások életét a magunk esztelen és vad ábrándjai kedvéért kockára tenni! — tört ki félig kiáltva, pirosan a dühtől, mint a pápacs, az öreg Sekk.

— Papa! — kiáltotta Sinotska fájdalmas felháborodással, mintha megütötték volna.

— Teljesen igaza van, — bölintott a szürke kalapos ur maga elé, anélkül, hogy tekintetet is vetne rá.

— Mit komédiáztok annyit? — folytatta az öreg Sekk s a düh mindinkább elhatalmasodott rajta és úgy érezte, hogy egy gondolatát, mely egész lelkét heviti, nem tudja eléggé kifejezni. Legyetek már egyszer őszinték!... Minek mind ez a frázis?... Hiszen ti is élni akartok, ti is ugyanaz az ember vagytok, mint mi... Folytatjuk.

Főmunkatárs
VOITH GYÖRGY.

ZÜGYI SÁNDOR
SZÉN-TÜZIFA ÉS MÉSZ
KERESKEDŐ
DEBRECEN.
Bánffy-és Lónyay-
UTCAK SARKÁN
"HUNGÁRIA" MALOM MELLETT.
TELEFON: 945 TELEFON.

Ducika krém, páratlan hatású arczsépítő szer. Ára 1 kor.
Ducika szappan ára 70 fillér, **Ducika puder,** három színben ára 1 korona.

Indiai fogcsepp, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti. Ára 70 fillér.

Tyükszemirtő, 2-3 nap alatt minden borkeményedést megszüntet. Ára 70 fillér.

A fentiek csakis a

Balás Ödön utóda

HARSÁNYI LAJOS

„Reménységhez” címzett gyógyszerárában Debreczen, Csapó-utca 18. sz. a. kaphatók.

RÉTHY-BÉLA
PÉPÉRTŐ CUKORKORCA
ARA 60 fillér.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle**

!! pemetefű cukorkáknál !!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-féle**t kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. Az eredetinek minden egyes darabkáján rajta van a „Réthy“-n v.

1 doboz 60 fill. Mindenütt kapható. Csak **RÉTHY-féle**t fogadjunk el!

NAGYENYED-re
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra

Gyümölcsfacsemetek
sétányfák, diécserjék, tülevellek, kerítésnövények, hogyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK
(elsőrendű áru) európai és amerikai alma gyökéres vesszők. Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

Egy okos fej minden alkalommal

Dr. OETIKER-féle vanília-cukrot a 12 fillér használ a drága vaníliacső helyett.

Ez a legjobb fűszer tészta, k. kaó és tea, csokolédé és krémek, kuglupf, mártások, lepszin, puding és torták részére.

Finom vagy porcukorral keverve mindennemű tészta behintésére páratlan és rendkívül kiadós, így kuglupf, fánk császármarzsa stb.

1 csomag a 12 f. pótol 2-3 csövet. Mindenütt kapható millió recepttel. Tészta készítéséhez csak a VALÓDI Dr. Oetiker-sütőpor 12 f. használandó.

BRÁDY-féle GYOMOR-CSEPPE

a MÁRIACELLI SZŐZ MÁRIA védjeggyel ellátva, melyet MÁRIACELLI GYOMORCSEPPEK-nek nevez a nép, 30 esztendő óta egy bevált, hogy nélkülözhetetlen minden háztartásban. E cseppeknek utólrétegetől jó hatása van emésztési zavaroknál azután páratlan **gyomorrontás, gyomorégés, székrekedés, fej-és gyomorgörcsök, émelygés, szédülés, hányás, álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór** stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerárban. Egy nagy üveg **K 1.60**, kis üveget —.90 fillér, 6 üveget **K 5.40**, 3 nagy üveget **K 4.80** behirdése után küld franco **BRÁDY K. gyógyszerár** a „Magyar Királyhoz” **BÉCS**, I., Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ogyadjunk a védjegyre, amely a Máriacelli Szőz Máriát ábrázolja, a vörösnarancs csomagolásra s az aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata s utasításunk vissza minden utaztat.

CSEPLÓGARNITURÁK

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
MAYER Bérgyár vas-és fémből
Rákoshegyi utca 11. szám alatt Budapest

Ma már általánosan elismert tény, hogy a „MAYER” motorok a jók között a legjobbak.
Szállt években kéjen még ma is a leggyakrabban.

Rákóczi utca 51. BUDAPEST, VI., Váci-körút 51.

Nincs többé fejfájás, reuma, csúz, köszvény, isiász, kolera és más ragályos fertőzés,

Mert van „BOROLIN”

Borolincukorka, Borolinsó és Borolinszappan. A Dr. Borovszky-féle BOROLINN K az ára kimerítő-használati utasítással üvegenként 50 fill., a Borolincukorkának 40 fillér, a Borolin sónak 2 kor., a Borolin háziszappanának darabonként 30 fill. és a pipereszappannak 80 fillér.

Kapható városunkban a következő üzleteknél: **BATÁRY IMRE, HARSÁNYI LAJOS, KUBEK SÁNDOR, MIHALOVITS JENŐ, STEINER MANÓ** gyógyszerészeknél, **KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS, MÁYER JENŐ** és **BÉLA, NAGY ANDRÁS** kereskedő uraknál, **Ermihályfalván: MÁTRAI ÁKOS** gyógyszerárban. Földesen: **WEISZ MIKSA** kereskedésében.

